

Arhiepiscopia Aradului

Protopopiatul Arad

Parohia „Sfânta Treime” Sântana II

A. **ISTORICUL COMUNITĂȚII PAROHIALE.** [PREZENTARE GENERALĂ A LOCALITĂȚII D.P.D.V. GEOGRAFIC, ISTORICO-DEMOGRAFIC, ARHEOLOGIC, CULTURAL, ECONOMIC, MONUMENTUL EROILOR] Orașul Sântana e așezat în vestul țării între 46 și 47 grade latitudine nordică și 21 și 22 grade longitudine estică. Socotind cu aproximație coordonatele comunei ar fi cam 46 grade și 20 min. latitudine nordică și 21 grade și 25 min. longitudine estică întinzându-se de la nord la sud pe distanța de 13.850 m, și de la vest la est pe distanța de 9 km. Tot referitor la problemele geografice, începând din anul 1950 comunei Sântana i s-a lipit Comlăușul și de atunci se numesc împreună Sântana, care din anul 2003, în urma unui referendum, a fost declarată oraș. Actuala localitate Sântana provine din așezarea mai veche Komloș, care e amintită prima dată în listele de zeciuală papală din anul 1334, când, împreună cu alte sate aparținea arhidiaconatului catolic de la Pâncota, iar după 1561 aparținea administrativ de cetatea Ineu. În anul 1567, întreg comitatul Zarandului, de care aparținea și Comlăușul, cade sub stăpânirea turcilor. În urma războaielor se constată o decădere economică a comitatului Zărând și respectiv a Comlăușului care, după 1645, este menționat ca pustă (cătun). Întreg teritoriul orașului se leagă de un element foarte important - Câmpia Tisei. Condiția naturală unică de relief, structură geologică, climă și sol, creează premise favorabile pentru plantele de stepă. Relieful oferă posibilități prielnice agriculturii, ceea ce a dus în trecut la câștigarea celor mai însemnate titluri în probleme de agricultură, și putem aminti în mod special fostele Cooperative Agricole din Sântana, care i-au adus mare renume în întreaga țară. Prin așezarea sa, orașul Sântana e supus influențelor umede, vestice, oceanice și a maselor de aer umezite sudice. Acest climat ferește această zonă de secetele îndelungate și periculoase ce se produc în

alte părți ale țării și împreună cu solurile ajută aceste localități la practicarea celor mai importante culturi agricole. Sub raport hidrografic regiunea Sântanei e absolut lipsită de ape curgătoare. Față de centrul de județ, municipiul Arad, Sântana se află la o distanță de 21 km. Parohia ortodoxă română cu hramul „Sfântul Mucenic Gheorghe”, potrivit, matricolelor aflate, a luat ființă în anul 1926 pentru cele 30 familii de funcționari, prin stăruința preotului Bujor Galiș, a cumnatului său, notarul Ardelean Alexe, a preotului Ioan Suciu și a lui Mihai Pleșu, directorul Gimnaziului înființat în anul 1768. De la început, s-a amenajat o capelă în localul gimnaziului care a funcționat până în anul 1948, mutându-se apoi într-o casă germană, iar apoi în anul 1960, în casa unui credincios basarabean până în 1974, când s-a putut intra în biserica cea nouă. În trecut, parohia a aparținut de protopopiatul Șiria, până în anul 1950, apoi de Chișinău Criș până în anul 1961, iar acum de Arad.

B. ISTORICUL BISERICII PAROHIALE. [ISTORIA ZIDIRII EI] Biserica este construită în stil arhitectonic românesc, cu trei turle, una în mijloc și alte două laterale. Parohia Ortodoxă Română Sântana II a fost înființată în baza ordinului Sfintei Episcopii, nr. 2865/1996 începând cu data de 1 decembrie 1996, când preotul Ioan Crainic a fost transferat de la parohia Olari și numit la parohia Sântana II, nou înființată. După Revoluție, începând cu anul 1990, populația de etnie germană au emigrat masiv în Germania. Au venit în locul lor, credincioși ortodocși din toate părțile țării, stabilindu-se în Sântana. În ședința Consiliului Local din 16 octombrie 1997 s-a acordat imobilul din str. Muncii, nr. 60, fostul gimnaziu, care datează din anul 1752. Aici s-a amenajat o sală de 138 m pătrați, care a devenit Biserica Ortodoxă Română Sântana II. În data de 18 octombrie 1998 a fost târnosită de Înaltpreasfintitul Părinte Arhiepiscop Timotei al Aradului, având hramul “Nașterea Maicii Domnului”. În data de 19 septembrie 1999, Înaltpreasfintitul a vizitat din nou parohia, cu ocazia sfințirii troiței eroilor, ocazie cu care preotul paroh a primit distincția de iconom-stravofor. În ziua de Rusalii a anului 2004, preotul Ioan Crainic, propune Adunării Parohiale construirea unei noi biserici, deoarece biserica din incinta gimnaziului este de multe ori

neîncăpătoare. Consiliul Local Sântana, prin hotărârea 145 din 19 octombrie 2004, acordă 4508 m pătrați situat în intravilanul orașului Sântana, pe str. Muncii, nr. 53C, în parcul Noris Banatoris. După aprobarea avizelor și obținerea autorizației de construcție s-au început lucrările la noua biserică, nu înainte de a se sfinți piatra de temelie și terenul în data de 5 iunie 2005, de Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei. Hramul noii biserici este “Sfânta Treime”. [ARHITECTURA, PLAN, DIMENSIUNI, MATERIALE DE CONSTRUCȚIE] Zidăria a fost executată de echipa de constructori Andre Construct, condusă de Ioan Homorogan, biserica având 36 m lungime, 10 m lățime, 45 m înălțime. Materialele folosite la ridicarea bisericii: cărămidă și beton. [PICTURA] Nu este cazul [OBIECTE VECHI DE CULT, MANUSCRISE ȘI CĂRȚI VECHI] Nu este cazul [ȘIRUL PREOȚILOR] Preot paroh: Ioan Crainic, începând cu 1996; Diacon: Adrian Crainic, începând cu 2010.

C. **CIMITIRUL** Nu este cazul

D. **ACTIVITĂȚI CULTURALE ȘI FILANTROPICE ÎN TRECUT** Preotul paroh a sprijinit prin Centrul Social „Sfântul Nicolae” formarea tinerilor în școlile teologice, aceștia participând la diverse întruniri și la serbările ocazionale (Paști, Crăciun), unde s-au desfășurat și acțiuni filantropice.

E. **PROFILUL ACTUAL AL PAROHIEI** Actualmente se întreprind activități de ajutorare a celor mai nevoiași, parohia dispunând și de o sala ce este pusă la dispoziția credincioșilor, unde se fac parastase, agape, repetiții la corul bisericii, întâlniri cu tinerii, etc.

F. **DATELE DE CONTACT ALE PAROHIEI.** [HRAM] „Sfânta Treime” [ADRESA] Sântana, str. Câmpului, nr. 86, jud. Arad [OFICIUL PAROHIAL] tel. 0257462978

BIBLIOGRAFIE:

1. Ciuhandu Gheorghe - „Românii din Câmpia Aradului de acum două veacuri”, Arad, 1940;

2. Arad. Monografie, Ed. Sport - Turism, București, 1979;
3. „Aradul - prezență permanentă în istoria patriei”, Arad, 1978;
4. Suciu Coriolan - Dicționar istoric al localităților din Transilvania, vol. I, 1986;
5. Popeangă Vasile - „Un secol de activitate școlară în părțile Aradului”, 1721-1821, Arad, 1974;
6. Sinescu Victoria - „Geografia populației și a forței de muncă din cadrul comunei Sântana” (lucrare științifico-metodică pentru obținerea gradului didactic I), 1986;